

dreigde een identieke situatie te ontstaan als bij de vacature Hugenholtz. De Dokkumse Hervormde notabelen, wijs geworden, kozen voorshands voor een periode van bezinning, maar na een half jaar brak het kerkelijke seizoen weer aan en moest met het beroepingswerk worden begonnen. Mattheüs 10: 16 indachtig handelde men met de grootste voorzichtigheid door de buitengewone vergadering betreffende het beroepingswerk niet, zoals gewoonlijk, door de bode bij de gemeenteleden te laten aanzeggen. Onder het voorwendsel dat 'het doel dier vergaderingen bij de broeders allen bekend is, en het overbodig wordt geacht, daaraan meerdere bekendheid te geven dan noodig is'²⁴ kon nu op 4 november 1864 in alle rust een twaalfstal worden geformeerd bestaande uit moderne en Evangelische predikanten. Op de buitengewone vergadering van 20 november daaropvolgend bleken de Evangelische predikanten te zijn 'geëlimineerd' en dat deed de orthodoxe stroming weer naar de pen grijpen.²⁵ Het verslag van de buitengewone vergadering van 6 december 1864 vermeldt in artikel 3 daarover:

Door de voorzitter wordt ter tafel gebracht eene missive van D.P. van der Meulen en zes andere ingezetenen der gemeente zich noemende belangstellende leden der Hervormde Kerk betrekking hebbende tot de benoeming van een predikant in de bestaande vacature, welk stuk na enige samensprekingen voor notificatie wordt aangenomen.

Zo werd D.P. van der Meulen, die ook al actief was geweest bij de vacature Hugenholtz, met de zijnen weggezet. In dezelfde buitengewone vergadering werd het drietal A.S. Carpentier Alting, B.W. Colenbrander en W.H. van der Sande Bakhuyzen samengesteld. Op de eerste, die in publicaties had laten zien uit welk hout hij was gesneden,²⁶ werd vervolgens een beroep uitgebracht.

Te Dokkum kwam Alting terecht in een Hervormde gemeente die ongeveer duizend leden telde en die hij met zijn collega Greebe moest bearbeiten. Omdat ruim twintig procent de orthodoxe beïnvloeden aanhing en een aanzienlijk deel van de

gemeente Evangelische sympathieën koesterde had hij het aanvankelijk niet gemakkelijk. Kerkeraad en notabelen mochten in meerderheid van moderne snit zijn, daarmee was de gemeente nog niet gewonnen. Al spoedig begon dus bij de moderne predikant van Dokkum en enige gelijkgezinde collega's uit de omgeving het verlangen te groeien om in een min of meer geïnstitutionaliseerde vorm samen te komen. Alting formuleerde het doel aldus: '(...) elkâar helpen, steunen, voorlichten, aanvuren om te arbeiden voor de verwezenlijking van een ideaal, dat we lief hadden met geheel ons hart, geheel onze ziel en alle krachten'.²⁷ Daarnaast leefde ook het verlangen de gemeente in te leiden in de wereld van dat ideaal en zo ontstond eveneens een blad dat dit zou moeten verwezenlijken.

De Nieuwe Richting in het Leven. Bladen ter godsdienstige Volks-ontwikkeling

De stoot tot de oprichting gaf Carpentier Alting die in zijn diaken S.R. Schaafsma – boekhandelaar te Dokkum – een uitgever vond die met het plan sympathiseerde. Begin 1868 verscheen het veertiendaagse blad onder redactie van Alting, A.A. Deenik M.Lz., Doopsgezind predikant te Ternaard en W. Reilingh Dzn., Hervormd predikant te Metslawier. Twee andere oorspronkelijke leden van 'Onze Krans' waren A.F. Eilerts de Haan en J.P. Bruinwold Riedel, Hervormd predikant respectievelijk te Ternaard en te Waaxens (Dongeradeel). Busé meldt nog dat later de ons reeds bekende M.W. Scheltema en een dr. H van Veen jr., die van 1874 tot 1880 Altings collega te Dokkum was, de kring aanvulden.²⁸ Dit is overigens strijdig met wat Alting zelf zich daarover herinnerde. In het reeds aangehaalde opstel 'Onze Krans' noteerde hij immers dat alle leden op één na buiten Dokkum woonden.²⁹ Busé laat bovendien het gezelschap voor het eerst bijéenkomen in het jaar 1868. Ook deze mededeling berust op een misvatting, omdat de vriendenkring reeds twee jaren functioneerde voordat het tijdschrift vorm kreeg.³⁰

Welke geest heerste er nu in Krans en tijdschrift? Wij zagen reeds dat Busé Groningse invloeden bij deze moderne Friese predikanten overduidelijk